

TELEGRAFUL ROMÂN.

ipare Marția. Jia și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archiepiscopice Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Cestiunea română.

(Interviewuri)

Precum am amintit în nrul din urmă al fôiei noastre, „Pesti Napló“ a trimis prin Ardél un raportor al său, cu însărcinarea să facă interviewuri la diferiți bărbați români și magiari, ca să le afle părerile referitoare la starea, dorințele și aspirațiunile românilor, cu un cuvânt la cestiunea română. Responsurile și părerile ce și-le-au escriptat cei interviewați s'au publicat în mai mulți numeri ai fiarului amintit sub titlul „Cestiunea română.“

Ținând, că aceste păreri, eșite dela diferiți bărbați de frunte de-ai noștri, sunt de însămnătate deosebită, căci servesc în multe privințe spre chiarificarea situațiunii și ne arată diferite căi și mijloce, cari ar fi de urmat, ca să se rezolve cestiunea română, a cărei rezolvare, conform dorinții adevărate a poporului nostru, ne preocupă pe noi toți și trebuie se preocupe și pe magiari, — le vom reproduce pe rënd în fôia noastră și atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra lor.

În nrul de față publicăm în traducere fidelă trei dintre cele mai de frunte interviewuri, cari au apărut în nrul din 15 Iunie a. c al lui „Pesti Napló“ și cari sunt: al Escelenției sale, I. P. S. D. Archiepiscop și Metropolit Miron Romanul, al Ilustrității Sale Archimandritului și Vicarului archiep. Dr. Ilarion Pușcariu și al dlui director al „Albinei“ Parteniu Cosma.

Etă-le:

Miron Romanul,

Archiepiscopul și metropolitul din Sibiu.

Sum bolnav, de aceea nu mă pot declara așa din fundament după cum mi-ar plăcea să-mi spun vederile în această cestiune.

Eu încă cred, că mișcarea română se poate abate în alvie mai lină. Spre această s'ar recere, ca guvernul să facă ceea-ce propun românii moderați. Noi nu vom pași dără contra curentului, când guvernul nu ne spriginesce întru nimica.

La locul prim ar trebui să facă mai dréptă în Transilvania legea electorală. Cu această nu ar trebui să se mai lungescă vorba, deoarece e evident, că în o țară nu e iertat să măsuri cu două măsuri îndreptățirea electorală.

Cu privire la uniune, eu o am spus pe față, că Ținta îndreptată spre sgădărirea acestei cestiuni e cea mai mare greșală. Dacă acest punct nu ar fi luat în programul din Sibiu, eu sum cel dintâi, care le pretind pe celelalte.

Dispoșițiunile guvernului mai mult ne vatămă pe noi în cele bisericesci și școlare. Nu e deci mirare, dacă partida moderată se retrage. Dar și altcum guvernul față cu partida română moderată s'a arătat totdeauna indiferent.

S'a și consumat această partidă, așa că ar fi foarte greu a-i mai da vieță. Cine urmărește cu atențiune stările de ađi, acela a putut și poate vedé, că partida „tribuniștilor“ are mare popularitate.

Atăta rău a făcut guvernele, că acuma e lucru tare greu îndreptarea acelor. Cu toate acestea cred, că lucrurile încă se pot sana. Wekerle are cap mare, cap luminat, va afla el ce și cum trebuie să lucre.

Regret mult, că a trebuit să mă declar așa de pe scurt. Mi-ar fi plăcut să predau lucrul sistematic, dară nu-mi permit nervii. Ori ce lucrare spirituală îmi strică acuma și trebuie să mă feresc de încordări. Cum ăie, mi-ar fi plăcut să întru în specialități, căci e datorință patricică a ne spune vederile liber și fără șfală.

Dr. Ilarion Pușcariu,

Archimandrit, vicariu archiepiscopesc în Sibiu.

A fost un timp, când pretensiunile românilor se puteau împlini cu mai mare ușurință ca acuma. Înțeleg timpul, când românii mai credeau în bunăvoința cercurilor conducătoare.

Dela era dualismului a existat partida activiștilor, și ea și-a continuat activitatea chiar și când imensa majoritate a românilor s'a dat spre pasivitate.

Partida acesta a fost de credință, că venind în contact cu cercurile decizătoare, va afla modalitatea, de a delătura pedecile,

pentru cari românii nu pot lua parte la lucrările parlamentului, și se vor delătura cauzele nemulțămirei.

În anul 1872 partida activistă în frunte cu episcopatul la inițiativa guvernului a întrat în pertractări cu ministrul president de atunci Lonyai.

Pertractările, din lipsa de serioșitate în cercurile normative, nu au dus la nici un rezultat. Lipsa de rezultatul acesta a tras după sine discreditarea partidei activiste.

La 1885 asemenea s'a făcut încercare. Partida activistă a ținut în Budapesta conferință, a concipiat program nou, și pentru susținerea și propagarea lui a fondat un ăiaru. Din lipsa bunăvoințe a guvernului a suferit naufragiu și această încercare.

Am venit dela Budapesta acasă disuștați și compromiși.

De atunci partida pasivistă a crescut în continuu, și cei mai mulți dintre activiști s'au alăturat la acea partidă.

Sôrtea românilor înse a mers din rău tot spre mai rău. La cauzele originale ale nemulțămirei (legea electorală din Ardél), s'au mai adaus și altele multe, și așa au ajuns la starea tristă de ađi

Intrebi după cauzele amărăciunii de acuma? Eu în parte le-am și indicat. Guvernul ne-a tractat foarte mașter. A aplicat unilateral legile existente pe terenul administrativ, judical și bisericesc. Cu deosebire maștere au fost dispoșițiunile guvernului de stat în ce privește limba noastră națională.

Pot servi și cu exemple concrete. Și ca să rămân numai pe terenul bisericesc, voiu aminti numai ajutorul de stat, pe care în 1863 l'am primit dela Maiestatea Sa pentru ajutorarea proeșimei mai sêrace. Ajutorul acesta spre scopul indicat l'a pus Maiestatea Sa la dispoșițiunea autorității bisericesci, ca ea să-l distribuie. Înainte cu 9 ani ministrul de atunci Trefort l'a luat din mâinile bisericeii, și-l împarte ministrul. Dispoșițiunea acesta a provocat mare amărăciune mai ales în sinul proeșimei. Căci dără totuși autoritatea bisericescă este mai competentă decât ministrul să judece, care preot are necesitate de ajutoriu.

Legea pentru naționalități încă a rămas în mare parte literă mórta, căci influența ei e paralizată prin ordinațiuni ministeriale.

Pe teren școlar legile și ordinațiunile mai năuă au făcut cu totul illusoriă autonomia bisericescă. Rigôrea preste măsură la aplicarea limbei magiare a provocat cea mai mare agitațiune în tôte cercurile românesci.

Căci dacă dela învățătorii noștri se cere, ca ei să cunoscă limba magiară în măsură, ca aceea să o potă propune în școle cu limba de propunere ungruscă, acesta e o pretensiune, — după ale noastre vederi — fără basă în lege, și e identică cu totala nimicire a învățătorilor noștri confesionali. Cu deosebire se face în contul autorității autonomiei noastre bisericesci lărgirea drepturilor inspectorilor regesci de școle în afaceri de competența autonomiei noastre, și la rezolvirea afacerilor școlare dintre autoritatea bisericescă și inspectorii regesci de școle, cu știrbirea autorității bisericesci se dă drept contra legii inspectorilor regesci de școle.

Relele acestea nu se mai pot vindeca prin vorbe, aici trebuie să vorbescă fapte, și atunci nemulțămirea va înceta de sine.

Părerea, că și pe lângă actuala lege electorală am puté alege 13 deputați districți ar fi corectă, când românii ar puté concura în corupțiune cu candidații, și în presiune cu organele guvernului. Dar presupunând, că am scôte 13 deputați români din Transilvania, ar sta aceea cifră în proporțiune cu preponderanța numerică a românilor față cu celelalte naționalități din Transilvania?

Că pentru ce țin românii cu atăta tenacitate la autonomia Ardélului? Eu așa cred, și acesta e nu numai părerea mea, ci a multora, că pentru cuvântul, că uniunea s'a făcut fără de a fi fost întrebăți și românii. Preterarea acesta, pe români, ca pe națiune în preponderanță numerică, i-a vătămă și îi vatămă. Dacă ar fi fost întrebăți și românii, de bună sêmă și-ar fi rezervat unele drepturi naționale. Părerea mea e, că dacă guvernul ar îndrepta acuma, ceea ce s'a întrelăsat atunci, cestiunea cu uniunea nu ar mai sta în programul politic al românilor.

Pe ce cale s'ar puté sana gravamițele românilor, și că prelații nu și-ar puté pune în cumpenă influența la acest blând și evlavios popor român, ca să înceteze agitațiunea? la acesta grea întrebare eu nu pot răspunde.

FOIȚA

Documente pentru limbă și istorie.

III.

Ad. nr. gub. 7569 ex 1784.

Cele mai jos însemnate necuviințe se strică, și deosebit se opresc.

1. Strângerea scrisorei adevă penaticum, și a secerii să opresce, și iobagii zeciutorilor păstrare de rîndul mâncărilor nu le vor da.

2. Domnii locurilor să nu silescă iobagii a belii vitele lor, care îi le-au lăpădat din rîndul celorlalte afară, sau le-au muștruluit afară, și nici un fel de carne sau cu dărăbul sau cu funtul într'acesta chip pe sărăcime să nu se împartă, ca să i-o plătescă, ci să se taie carnea afară și fără de nici o asupră din a lor bunăvoință să se cumpere.

3. Nici într'un chip să nu se silescă iobagii vinurile și vinarsurile cele stricate a le cășmări, sau a vinde untul, cașul și alte de acestea, precum nice a duce, nice a aduce buțile cele gôle afară de slujbă datorii să nu fie, însă de cumva domnul locului după înțelegerea al. 36 de stich din anul 1550 ar vrea a încredința crișmăritul la vr'un iobagiu,

un iobagiu ca acela până când vinde vinul să fie mântuit de slujba cea de săptemână, și fără de aceea în plata crișmăritului dela tot acăul să i se plătescă patru bani.

La care fel de crișmărit fiind rînduit iobagiul despre vinurile cele stricate, fiind-că mai cu sêmă sau sunt așa, sau trag spre stricare, și unele ca acelea să dau spre crișmărit prin dregători cei domnesci, nici a răspunde, nici paguba a o suferi dator nu va fi.

4. Cumpărătura cea dinaintea tuturor (sau preemția) într'un tot felul de lucru după tălcuirea stihului 76 din anul 1723 la domnul locului pentru lipsa sa rămâne în sus, însă cu privilegiul acesteia mai dintâiu cumpărături cei din Vidic cari ar vrea pentru cumpărătura a veni la hotar, totuși să nu se oprască nici să se împedecă iobagii a nu-și puté duce marfele spre vândare la alte locuri, nici pentru această acar ce fel de marfă a lor să nu se oprască nici cu fapta, nici cu porunca, ci precum prostul să va tocmă cu lăturénul cumpărătoriu, sau ar vrea a se tocmă cu domni sei, de-i va pune domnul seu după tocmelă plata minteni jos, atuncea poté a trăi cu aceea înainte tuturor cumpărătura, însă într'acesta chip ca cele-ce se vând, cu măsură și maje dréptă să se ia, și într'acesta chip vândarea slobodă să rămână iobagilor, și să nu se silescă nimica domnilor săi a vinde, fără numai din bună a sa voință.

5. La nici un haiduc sau vădăslutoriu domnesc să nu fie slobodă a trage și a belii de pe sărăci.

6. Supt glôbă de douăzeci și patru de bâte să opresce, ca iobagii între sine nici bani, nici altfelu de adunare să nu stringă, sau cum se zice, tótă stringerea oprită este.

7. Aruncătura birului de porție să fie cu știrea domnilor locului, birăul satului în tot anul ce primesc și ce dă afară despre partea satului, mai virtos despre venitul crișmelor domnesci (însă acesta fără de nici o îngreuélă a iobagilor) a-și da sêmă, așa și datorășii a-i stringe să plătescă datoriu va fi, érá de cumva domnul locului cu această luare de sêmă ar întârzia, atuncea hiba sa acesta scaunul varmeghii sau tabla o va îndrepta.

8. Din iosagul iobăgesc care s'au vândut, au schimbat, au cu testament s'au îngăduit, domnul locului partea a zecea să nu o potă lua.

9. Glôbă de bani supt nici un privilegiu altmintrelea să nu se tragă, fără numai când cu judecată întâmplările se vor descoperi, și atunci numai de pe aceia iobagi, cari în judecata domnescă fac mărturia varmeghii, adevă se vor judeca spre aceea înainte solgăbirăului, și a juratului rămăind, și aicea în sus slobodenia a muta legea înainte scaunului varmeghii.

(Va urma.)

Una însă o pot afirma. Românii nu se vor mulțumi cu cuvinte și promisiuni goale, ei voesc să vadă fapte, adevărată bunăvoință și sinceritate din partea cercurilor competente guverniale. Prelații au fără îndoielă influență asupra credincioșilor lor în cele spirituale, și acesta oși valoroză. Cu sfaturi bune și folositoare se și adresează ei către credincioșii lor la toate ocaziunile, în cele politice însă prelații numai cu program bine lucrat, bine circumscris și românilor simpatie pot păși.

Parteniu Cosma,

directorul „Albinei”, fost deputat în cameră.

Dacă voesci să cunoști dela mine politica actuală, te-ai adresat la rău loc, pentru că eu încă în anul 1884 m'am retras cu totul dela politică și de atunci me ocup numai cu afacerile acestui institut. Dar jurnalele nici aci nu-mi dau pace. Mi-am cetit numele între al acelor la cari s'a făcut percheisiuni de domiciliu, mi-l'am cetit între al acelor, cari stau înaintea juriului de presă, er „Albina” mereu figurază în fruntea pretinșilor agitatori politici, fără nici un motiv binecuvântat, pentru că între ea și între instituturile de bani magiare nu este altă deosebire, decât aceea: că este deopotrivă culantă cu toți clienții sei, că ea respectază în fapt egalitatea de drept în cestiunea limbii, corespundând cu ficine în limba lui, și că dă pâne, oficiu privat cinstit câtorva tineri români solizi și cualificați. Er pentru acestea ar merita mai mult laudă decât suspiciuni și persecuțiuni.

Dar ca unul, carele timp îndelungat am fost chemat a me ocupa cu politica, este prea natural, că petrec cu atențiune și mișcările politice, și că acelea nici pe mine nu me pot lăsa fără nici o impresiune.

Convingerea mea este, că în patria noastră cestiunea naționalității este o cestiune cardinală, dela a cărei rezolvare norocósă depinde sortea patriei.

Aceea nu se pôte nici ignora, nici îneca, nici delătura cu frase mari, cu amenințări, cu terorisări și cu persecuțiuni, și nu se pôte lua dela ordinea Țilei.

Trebuie studiată cu totă moderațiunea, er adevăratele gravamine trebuie vindecate fără nici o preocupare cu dreptate și cu ecuitate, dar nu cu dispreț, nici din grație, nici după șablonestreine, ci conform intereselor speciale ale statului nostru poliglot.

În ce privește în special cestiunea autonomiei Transilvaniei, pentru carea atât de teribil se persecută partidul național român, constituit pe baza programului din 1881 — aceea nu este atât de periculoasă, precum li-se pare unora.

Programul se începe cu următoarea introducere:

„Partida națională va lucra pe teren legal pentru esoperarea următoarelor drepturi“:

„1. Încât privește Transilvania, recăstigare a autonomiei ei“.

Deci, agitațiunea pentru autonomie nu conține nici un lucru interdiș prin lege. Este vorbă numai de modificarea unei legi esistente — pe teren legal. În stat constituțional nu pôte fi oprit un astfel de lucru, pentru că fără agitațiune nici o reformă salutară nu se pôte realiza. Dacă este permis partidului independenței să agiteze contra dualismului în parlament și în țară, pentru ce să nu-i fie permis altui partid a face tot aceea contra altei legi?

Lucru principal este: supunere față de legile esistente, er asta o face partidul național român tocmai așa, precum o face și partidul independenței.

Dacă se va ivi cândva în Ungaria un cabinet „Gladstone” carele să prezente la legislativă un proiect de lege „Home-rule” pentru Transilvania, carele apoi ceialalți factori ai legislativei să-l prefacă în lege, atunci se va realiza și punctul I, din programul partidului național român.

A nisui în această direcțiune nu este lucru nepatriotic în Anglia și nu pôte fi lucru nepatriotic nici la noi.

Pentru această decie păcat a dechiara pe un partid de „vogel-frei“.

Dar după vederile mele și această cestiune s'ar molcomi seu pôte ar și dispără dela ordinea Țilei, îndată ce s'ar satisfaca altor dorințe juste și legale ale românilor.

Poftescă guvernul a respecta legea despre egala îndreptățire a naționalităților și a o esecuta cu totă loialitatea.

Nu este deajuns, dar nici nu se cuvine, să te provoci numai la ea, când ai interes, ca să vadă străinătatea ce drepturi asigură statul nostru cetățenilor sei de limbă nemagiară, bine sciind, că acelea drepturi esistă numai pe hârtie.

Dacă nu-i place nici se auză de autonomia Transilvaniei, poftescă și desființeze legile și instituțiunile care justifică existința autonomiei, cum sunt, în prima linie legea specială de presă pentru Transilvania, procedura criminală, legea urbarială și cu deosebire legea electorală specială pentru Transilvania.

După părerea mea, acestea sunt stări nesupportabile, și dacă s'ar estinde și asupra Transilvaniei censul din Ungaria, sau dacă s'ar crea o lege electorală nouă, democratică, unitară pentru țera întrégă, și dacă cercurile electorale s'ar aronda după dreptate și fără considerațiuni de rase, ar înceta și pasivitatea românilor și lucrurile ar intra în cursul lor normal.

Numai în acest cas ar puté fi vorbă de partide noue sau de fracțiuni de partide întreromâni.

În situațiunea politică de astăzi, fără nici un incident, și fără ca românii să simță cât de puțină bunăvoință nici din partea legislativei, nici din a guvernului, nici în opiniunea publică magiară, ar fi un lucru zădarnic a încerca să afii între români elemente, care se fie aplicate a iniția un fel de pacificare.

Procesul memorandumului și modul barbar cu care s'a terminat acela, a scandalisat chiar și pe aceia, cari din capul locului n'au aprobat demonstrațiunile.

Denunțările tendențioase și mobilizarea de tot superfluă a jandarmilor și a miliției, ce le-a urmat fără ca românii se fie provocat prin cea maine însemnată violență sau disordine, au produs chiar efectul contrariu: neliniștesce chiar și pe elementele cele mai moderate.

Românii sunt persecutați pentru că, se dicem, au demonstrat pe lângă aceia din frații lor, cari au fost trași în judecată într'un mare proces politic, și pentru aceia au presărat întreg Ardelul cu jandarmi și cu ostasi; publicului din Budapesta ii este permis însă, ba face un lucru patriotic, când demonstrează pe lângă Wekerle și prin asta implicite contra Corónei, ba s'au aflat și de aceia cari pe regele l'au întimpinat cu „Abzug” dar acolo n'au intervenit nici jandarmii, nici miliția.

Studenții magiari dela universitate arangéză demonstrațiunile cele mai estinse pentru Kossuth, teroriséză pe proprietarii de case din capitală, teroriséză chiar și pe guvern, la inmormântare ei se rezolvă a susținé ordinea, er dela inmormântare în cöce studenții dela gimnasiu ba chiar și elevele scölelor de fete peregrinéză mereu la mormântul lui Kossuth ca musulmanii la al lui Mohamed, cu cunune de flori și cu rugăciuni.

În faptele acestea nici guvernul, nici poliția, nici jurnalistica nu vede nici un lucru ilicit desi toți știu, că sunt vătămătore atât pentru Corónă cât și pentru naționalități, ba din contră ved și glorifică în ele manifestațiunile celui mai curat patriotism.

Dar consiliul universității din Cluș disciplinéză pe studenții universitari români, nu le subserie indicele, nu-i admite la esame și la coloevii și nu le dă absolutoriu, er direcțiunea gimnasiului de stat din Sibiu, pentru că unii tineri, au fost de față la un banchet improvisat din incidentul sosirei unora din cei judecați și precum se afirmă ar fi primit și ei toastele cu „să trăescă” pe abiturienți nu-i admite la examenul de maturitate, er pe ceialalți îi pedepsece într'alt mod, și le dă calculi rei din moralitate.

Prin această, cu intențiune silcesce tinerimea ca să și cerccealtă patrie și ca în guvernul patriei sale să privească pe prigonitoriul său.

Dvöstră veși respunde la toate acestea că cultul lui Kossuth este patriotism; er cultul național este nepatriotism; dar naționalitățile susțin contrariul. Ele pretind cel puțin atâta cruțare față de una esagerare, câtă ved că se eserciéză față de cealaltă.

Nicieri în lume nu se reglementéză tinerimea după „Vorschrifturi” și nu se pune nici un preț pe tinerii, cari deja în băncile scölei speculéză și nu sesciu însușieți pentru idealuri.

Numai guvernul are puterea de a da altă direcțiune curentului de astăzi, însușând spirit de încredere și punend fundamental unei soluțiuni pacifice.

Românii fiindcă n'au nimic, nu au la ce renuncia, nu pot concede nimic. Ei cel mult ar puté să se rüge de ertare, că s'au născut români și că vor să rămână români în această patrie susținută cu sângele și cu sudorea lor.

Știu că mai deunăzi guvernul a învitat pe prelații români la o consultare.

Dacă a făcut acesta pentru că se și tragă dela ei informațiuni despre situațiune a făcut un lucru cuminte, pentru că s'a putut convinge și el, că deputații români din partidul guvernamental, cari nu fac altă decât se închină la toate cuvintele lui, nu-l pot orienta, și pentru că biserica română fiind biserică națională, capii ei sunt totodată și reprezentanții legali ai românilor.

Dacă însă i-a citat pentru aceea ca ei să influințeze asupra preoților și asupra învățătorilor, ca aceia se nu se ocupe cu cestiunea naționalității și se nu conducă poporul, atunci a făcut un lucru de nici o trebă, un lucru rău.

Preoții și învățătorii nostri sunt ömeni cu familie și trăesc dela popor, sufer și se bucură împreună cu poporul. Deopotrivă simțesc ei toate sarcinile și bucuriile statului cu credincioșii lor, deci nici nu se pot despărți de ei. Nici chiar la porunca episcopilor lor, nu pot lucra în contra interesului poporului, ci sunt datori să conducă poporul.

Guvernul prin aceea, că va constringe pe episcopi să observe o ținută politică contrară cu ținuta poporului, cel mult pôte ajunge, ca să nimicéscă autoritatea episcopilor naintea poporului.

Dela prelații romano-catolici, dotați cahnice principii, nu cutéză să pretindă nici măcar atâta, ca să nu-i facă oposiție, când între biserica lor și între guvern subverséză vro diferință, ba sufer ca clerul inferior catolic, de ani de Țile se agiteze contra lui. Cu ce drept pôte pretinde deci dela prelații și dela preoții români că se i se facă corteși?

Repet deci, că după părererea mea, pentru liniscirea spiritelor și pentru deslegarea cestiunii române, nu este alt mod decât, ca guvernul să iee inițiativa cu înțelepciune, cu dreptate și cu ecuitate.

Se incete odată suspiciunea, că în patria această ficine, care voiesce se remână ce s'a născut și cel'ală sat DȚeu să fie, este un trădător de patrie și ne vrednic de încredere, dacă din întâmplare nu s'a născut dela o mamă magiară.

Societatea încă se și vină odată în ori, și se nu respingă dela sine elemente deștepte și cinstite, numai pentru că ele au învățat dela magiari cum trebuie să și apere chiar și cu sângele, religiunea și naționalitatea.

Nu este permis, ca patria această să aibă și de acei fi, cari cu drept cuvânt se consideră pe sine de copiii mașteri.

În fine așa da guvernului statul, ca la pașii cei va întreprinde să nu urmeze sfaturilor ce i le vor da informatorii magiari din Transilvania, pentru că aceia — onöre pușcelor escepțiuni — sunt în preamare măsură preocupăți, fiindcă cei mai mulți din ei ar voi să fie domni cum sunt genții din Ungaria, dar nu pot pentru că le lipsece averea, a lucra nu știu și nu le place, și se consideră că, sunt năs-

cuți nu pentru că ei să susțină statul ci că statul se ițină pe ei. Pentru acesta elementul valach trebe înferat de nepatriotic, pentru că îndată ce acela va avé se facă concurența și la ölele cu carne, ei au să cață, și cu ei pere singurul element, care închiagă statul.

Asta este părerea mea despre situațiune, a mea, ca a unuia dintre acei pușini, cari încă tot cred, că se va puté afla un modus vivendi între magiari și între români, ca împreună să conlucrăm cu însușieți la fericirea și prosperarea acestei patrii, în care împreună avem să trăim și să murim.

Prigonirea tinerimii noastre.

— Cluș—Sibiu. —

Senatul universitar din Cluș a adus cu privire la sentința provisoră de mai nainte, următoarea decisiune nouă:

Ad. 1107—1893/94

nr. s. n.

În urma decisiunii senatului universitar, luat în a X-a ședință estrordinară, ținută în 14 Iunie st. n. 1894, aduc la cunoștința următorilor ascultători universitari:

1. Eugen Pățacean. 2. Liviu Ci-gărean. 3. Ioan Corbu 4. I. Coțofan. 5. Vasilie Crișan. 6. Emil T. Muntean. 7. Valeriu Candrea. 8. Parteniu Barbu. 9. Semproniu Muntean. 10. Ion Bucur. 11. Victor Pop. 12. Ion Mircea. 13. Nic. G. Ungurean. 14. Laurențiu S. Nestor. 15. Iuliu Pipoș 16. Nicolau Stanilla. 17. A. O. Bogdan. 18. Aureliu Nichită. 19. Coriolan Meseșan. 20. George Șimon. 21. Romul Popp 22. George Ciuta 23. Valeriu Tempea 24. Aureliu Maniu. 25. Titu Pop. 26. Valeriu Mutea. 27. Sigismund Pop. 28. Emil Chintean. 29. Nerva Moldovean 30. Valeriu Laslo. 31. Iancu C. Ianovici. 32. Iuliu Chitul. 33. Const. Titieni. 34. George Vătășan. 35. Ion Brânda. 36. Părintele Iustinian Harșa. 37. Aurel T. Ciortea. 38. Nicolau Tanco. 39. Părintele Ioan Iepure. 40. Ion Ghetie. 41. Iuliu Papp. 42. Ladislau Oros. —

ca: senatul universitar a decis, ca cercetarea disciplinară, care e în curgere contra lor, să o țină în suspensio până atunci, până când judecătoria criminală competentă nu va fi adus în această cauză decisiune ridicată la valöre de drept.

Acastă decisiune, împreună cu recursul înaintat din parte-le s'a transpus la înaltul d-n ministru ungurosc de culte și instrucțiune publică.

Cluș, 15 Iunie 1894.

(L. S)

Dr. Brandt

rector.

Cu privire la procesul, ce este pus la cale contra tinerimii, în „Kolozsvár” aflăm următoarea notiță:

„După-cum ni se comunică, procuratura va intenta proces de presă contra „acelor studenți universitari români, care au „redactat apelul agitatoric, ce s'a răspândit „printre popor cu privilegiul procesului memorandumului.”

Așa dar va fi un nou proces monstru la Cluș, soț al procesului memorandumului și replicii.

În prigonirea ce se face tinerimii române dela gimnasiul de stat din Sibiu, asemenea s'a adus sentința. Cei trei tineri din cl. VIII, despre care s'a făcut amintire în nrul 59 al foiei noastre sunt: Lazar Tritean, Victor Florian și Iacob Manuil, jertfele șovinismului, care a coplesit acum și scölele magiare. Tinerii acestia, precum am amintit atunci, au depus cu succes examenul de cl. a VIII-a și examenul de maturitate scripturistic; dela cel verbal au fost siliți să repășescă, cu amenințarea că vor fi eschiși, er acum li s'a publicat sentința definitivă, că sunt respinși pe un an de Țile dela depunerea examenului de maturitate, er în atestatul de cl. VIII li se va induce

calcul nelegal din purtarea morală, motivat cu „beția”, ce ar fi făcut-o acești tineri și care calcul are să treacă în atestatul de maturitate.

Celorlalți elevi li s'ea va detrage din calculul de moralitate, anume: în clasele inferioare s'ea va da calcul: legal (suficient), celor din cl. V-VII. nelegal (nesuficient) motivat acest calcul cu: cercetare de crisme, beție, etc.

Motivarea cu „beția” este o mârșăvenie. Lucrul stă astfel: cercetarea s'a făcut pentru „demonstrațiuni politice” cu toți studenții; pentru aceste pretinse „demonstrațiuni” s'a dat în realitate pedepșa, dar s'ea motivă cu „beția”, care e numai pretext, nevoind a induce în atestate motivul adevărat, după cum se dice, că s'ar fi exprimat un profesor, pentru că „nu vrem să facem din ei martiri.”

Êta, părinți români, cum sunt tractați copiii vostri la o scôlă, susținută din sudorea vostră și de aceea, cari sunt plătiți din banii vostri, la o scôlă pusă aici, ca o insulă în marea de români și sași, ce-o încunjoră.

Noutăți.

Personal. Escelența Sa I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit Miron Roma a plecat Marți la 5 ore p. m. la Budapesta spre a lua parte la desbaterile proiectului de lege despre căsătoria obligatorie, înaintat a două-ôra casei magnafilor.

Damele române. Damele române din Brașov s'au constituit într'un comitet cu scop de a desvolta în propaga spiritul național în toate păturile. În Sibiu asemenea s'au constituit domnișorele în o societate, ér scirile din Abrud anunță, că acolo încã s'a constituit în 10 l. c. n. un comitet de dômne și domnișore. Comitetul s'a alăturat totdeodată hotărîrei dômnelor din Brașov de a aduce mulțămîta preseii streine pentru simpatia arătată cauzei române. Suntem mândri de damele noastre!

Protestul Năseudenilor contra magiarisării. Români năseudeni au înaintat un protest energetic contra magiarisării forțate a numelor localităților din ținutul Năseudului.

Sânșire de biserică. În comuna Mărgineni în comitatul Făgăraș, din anul 1870 încôce, din unele incidente destul de „regretabile” am fost siliți a ne reintôrceam în sinul bisericii greco-orientale mai multe familii. Atunci în lipsa unui edificiu corespunzător, în care s'ea ne înălțăm inimile către cel Atotputernic, am fost siliți a ne servi de această în o casă, carea numai formă de biserică nu avé. În scurt timp în noua parohie s'a înființat un mic capital, care s'a administrat cu o conștientitate rară și ne-a pus în plăcută poziție, încât astăzi s'ea putem dice că avem o biserică așa, ca și care puține se pot găsi în jurul nostru. Nu e vorba, am fost ajutați și din alte părți, prin oferte benevole, pentru care pe calea această exprimăm cordialele noastre mulțămiri marinoșilor contribuenți, deobligându-ne a ridica în noul locașu dumnezeu rugăciuni ca recompense pentru linisea și mângăierea sufletelor tuturor binefăcătorilor. Mai lipsesc numai la acest edificiu podôba din lăuntru și s'ea se mai acopere ceva din datorie, care prin ajutorul Atotputernicului va fi cu lesnire a se împlini. Acestui mare edificiu, am decis deci ca în Duminea primă după Rosalii adecă în 12/24 Iunie a. c. s'ea se celebreze sfințirea, predându-l în grija sântei Treimi pe a cărui nume este întemeiat chramul bisericii, la care act avem onore a invita pe toți aceia, cărora le zace la inimă bunăstarea, înaintea și înflorirea religiei noastre cumpei noastre națiuni. Mărgineni în 5/17 Iunie 1894. Georgiu Pop, paroch gr. ort. și preș., Ioan G. Popa, curator primariu.

Academia română a luat o rezoluțiune de protestare contra condamnării, ce s'a făcut la Cluș în procesul memorandumului. Rezoluțiunea se va trimite tuturor academiilor din statele streine.

„Magyarország” și românii. „Magyarország” în nrul dela 15. Iunie a. c. scrie un articol intitulat „Cestiunea română” în care scriind într'un stil infect și murdar despre români, după cum e datina foilor magiare și prezentându-ne ca pe cei mai periculoși și pentru stat, êta ce pretinde pentru rezolvarea cestiunii române:

„Din mâna fie-cărui astfel de element trebuie luat înainte de toate scôlele, cari din ură de rassă își cresc proseliți. Provadă statul magiar scôlele cu puteri didactice patriotice și gr. cat. și cresc-și preparandiere gr. or. și gr. cat. și cresc-și și școlarii pe șera sa cetățeni și cetățene. Statul magiar s'ea încasseze în casa sa de contribuțiuni plata popilor și de acolo s'ea și capete fie-care venitul s'ea în sumă corespunzătoare și dacă agită sau dacă comite tradare de patrie, alunge'l în lume sau bage'l pe popa în prinsôre. Profesorii pentru asemenea pincate s'ea loveți cu amenințări și cu pedeșă. Tot această s'ea fie sôrtea înasprită a advocașilor și a proprietarilor.

Legea de presă s'ea se esecute cu cea mai mare rigóre.

Și până când se întemplă aceste însê s'ea se numesc a comisarii regeșe ostiași și securile suspecte s'ea se ocupe cu energie, pentru ca mișcarea românilor s'ea fie odată înăbușită.”

Proverbul român dice: „Când Ddeu vrea s'ea bată pe cineva, îi ia întâiu miutea!”

Idea de stat periclitată. Magistratul orășenesc de aici a publicat — în foile germane — o ordinațiune, ca s'ea nu se mai pörte colori, cari a menință ideea statului magiar. A două și de Rusalii meseriașii români și românii țărani din suburbii au aranjat petreceri în Dumbravă. A patrolă de polițisci și alta de gendarmi i-a pădit totă ziua, umblând după gandlici „trei color” — veți Dômne s'ea nu se periclitaze ideea de stat magiar. — Ș'au audît însê multe acesti pădit-ri ai „ideei”.

O mică artistă. Duminecă s'era (în 29 l. tr.) a avut loc în palatul ateneului din București un concert de bine-facere, sub conducerea domnului A. Kneisel. Printre diferiți artiști, cari au participat cu un bun succes la acest concert, a apărut pe scenă și mica Aurelia Cionca, fiica profesorului I. Cionca. Acastă copilă, în vîrstă de 5 ani și jumătate a esecutat la pian trei bucați: O elegie, o romanță și o horă. Cele dintâi două bucați sunt creațiunile micii artiste, care a bucerat aplause unanime din partea auditorului mirat de talentul acestei copile fenomenale, — scriu foile din România.

Procesul Klebersberg Zdenko. La 21 Iunie se va petreceri în Budapesta interesantul proces „Klebersberg Zdenko”, pentru articolul „Panama magiară” scris din incidentul sinuciderii lui Bokross Elek.

Atentat. Pe când ministrul president italian Crispi mergea în trăsura la cameră un tînăr de 25 ani, declarat de anarhist, a tras un foc de revolver asupra lui Crispi. Ministrul a rămas însê nevătămat. Pietro Lega, atentatorul, a fost prins și a mărturisit că anume a venit din provincie s'ea omore pe Crispi, dar regretă că nu i-au succes. El avea 2 revolve încărcate.

Episcopie română în Macedonia. Din Constantinopol a sosit scirea, că românii macedoneni au trimis o deputațiune numérosă la Constantinopol în cauza înființării unei episcopii române în Macedonia.

În Constantinopol deputațiunea macedo-română a fost primită de ministrul de interne și de patriarchul ecumenic. Primirea a fost foarte afabilă.

Sultanul însuși este aplecat a face dreptate tuturor supușilor s'ea creștini și astfel este aplecat a satisfacé juste cereri și ale românilor în această cauză în tocmai precum a făcut și bulgarilor.

Act de mulțămire. Consistoriul arhiepiscopesc gr. ort. din Bucovina sa esprimat mulțămirea și recunoștința sa domnilor oficiali consistoriali Teofil Tomasciuc și Nicolai de Rey, pentru esactitatea și promptitudinea documentată de dlor în sfera de activitate la foia eclesiastică „Candela”.

Cas de mörte. În 19 l. n. a răposat în vîrstă de 55 ani culegătorul-tipograf Ioan Schmidt. Înmoșmentarea se face azi Joi 21 l. c. n. la 4 ore p. m.

Statistica scolară în Turcia. Dela venirea pe tron a sultanului Abdul Hamid (31 August 1876) s'au deschis 25.000 scôle în imperiul otoman. Numărul scolarilor este de 1,250.000.

Fundațiunea Gozdu.

(Urmare.)

C. Pentru filosofie.

25. **Vătășan Georgiu** din Zoltan, pentru anul III în Clușiu, pe lângă stipendiul avut de 250 fl. o ameliorare de 50 fl. = 300 fl.

26. **Giurgiu Aurel** din Runcul, pentru anul III în Cluș pe lângă stipendiul avut de 200 fl. o ameliorare de 100 fl. = 300 fl.

27. **Ciortea Aureliu** din Cojocna, pe anul III în Clușiu, pe lângă stipendiul avut de 200 fl. o ameliorare de 100 fl. = 300 fl.

28. **Brânda Ioan** din Butin, pe sem. 6 și 7 în Clușiu, pe lângă stipendiul avut de 200 fl. o ameliorare de 100 fl. = 300 fl.

D. Pentru tehnică.

29. **Moga Vasiliu** din Săscior, pentru anul V în Mîinchen, stipendiul avut de 300 fl. sub condițiunea documentării, că la poli-tehnica din München, spre absolvirea tehnicei se recere și frecuentarea anului al cincilea.

30. **Marienecu Eugeniu** din Oradea-mare, pentru anul III în Budapesta, stipendiul avut de 300 fl.

31. **Pușcariu Antoniu** din Brașov, pe anul III în Zürich, stipendiul avut de 300 floreni.

32. **Urdea Ioan** din Cernatul-Săcelelor, pentru III în Karlsruhe, pe lângă stipendiul avut de 200 fl. o ameliorare de 100 fl. = 300 fl.

33. **Vasii Vasiliu** din Șag, pentru anul II în Budapesta, pe lângă stipendiul avut de 200 fl. o ameliorare de 100 fl. = 300 fl.

34. **Popoviciu Teofil** din Voldorf, pe anul II în Viena, pe lângă stipendiul avut de 200 fl. o ameliorare de 100 fl. = 300 fl.

35. **Vuia Traian** din Surduc, pentru anul II în Budapesta, stipendiul avut de 300 fl.

36. **Cimponeriu Dionisiu**, pentru anul II în Budapesta, stipendiul avut de 300 fl.

E. Pentru farmacie.

37. **Petroviciu I. Avram** din S.-Nicolaul-mare, pentru anul II pe lângă stipendiul avut de 200 fl. o ameliorare de 200 fl. = 300 fl.

F. Abiturienților.

a) pentru medicină:

38. **Borha Eugeniu** din Beiușiu, pentru anul I în Budapesta, pe lângă stipendiul avut de 200 fl. o ameliorare de 200 fl. = 400 fl.

β) pentru tehnică:

39. **Pop Aureliu** din Brașov, pentru anul I în Viena, pe lângă stipendiul avut de 200 fl. o ameliorare de 200 fl. = 400 fl. sub condițiunea obținerii licenței ministeriale de a studia afară din patrie.

γ) pentru drepturi:

40. **Nemoian Virgil** din Vasiova, pentru anul I de drepturi în patrie stipendiul avut de 100 fl. sub condițiunea depunerii maturității și a înscrierii de ascultător regulat în anul I de drepturi.

41. **Adam Georgiu** din Belinț, pentru anul I în patrie, pe lângă stipendiul avut de 60 fl. o ameliorare de 140 fl. = 200 fl.

42. **Dure Constantin** din Oravița, stipendiul avut de 200 fl. sub condițiunea s'ea se înscrie de student ordinaru la vr'o facultate academică în patrie.

G. Pentru scôlele medii.

43. **Missiu Constantin**, pentru cl. VII gimnasială, pe lângă stipendiul avut de 200 fl. o ameliorare de 100 fl. = 300 fl.

44. **Poynár Sever** din Orade, pentru clasa VI gimn. stipendiul avut de 400 fl. sub condițiunea depunerii esamenului restant și a înscrierii de student pe a VI cl.

45. **Zigre Aureliu** din Orade, pentru clasa VI gimn. pe lângă stipendiul avut de 200 fl. o ameliorare de 100 fl. = 300 fl.

46. **Poynár Eugeniu** din Orade, pentru clasa IV gimn. pe lângă stipendiul avut de 200 fl. o ameliorare de 100 fl. = 300 fl.

47. **Cassan Ioan** din Sibiu, pentru clasa VIII gimnasială stipendiul avut 60 fl.

48. **Lenger Ioan** din Liget, pentru clasa V gimnasială pe lângă stipendiul avut de 120 fl. o ameliorare de 40 fl. = 160 fl.

49. **Muntean Eugeniu** din Oravița, pentru clasa VII gimnasială pe lângă stipendiul avut de 60 fl. și ameliorare de 60 fl. o ameliorare de 90 fl. = 150 fl.

50. **Borcea Lucian** din Sibiu, pentru clasa VI gimnasială pe lângă stipendiul avut de 60 fl. o ameliorare de 40 fl. = 100 fl.

51. **Popa Georgiu** din Beel, pentru clasa VIII gimnasială, pe lângă stipendiul avut de 60 fl. o ameliorare de 40 fl. = 100 fl.

(Va urma.)

Cântul în scôla poporală.

(Urmare.)

Dacă un ton sau mai multe, în tot locul obvin ridicate sau coborite în decursul piesei, pentru de a nu pune totdeuna semnele alterative s'ea pun la începutul piesei. Semnele alterative puse la începutul piesei s'ea numesc armaturi.

Acele tonuri ridicate sau coborite, cari nu s'ea țin de gama în care este scrisă piesa s'ea numesc accidenti. Ridicarea sau coborirea acestora prin semnele alterative s'ea face numai acolo unde obvine acel ton și are valoare numai pentru măsura în care obvine.

Dacă accidentalul obvine de mai multe ori în vre-o măsură și am voi ca unul s'ea se reducă érași, s'ea pune înaintea lui becarul. Pentru precauțiune becarul s'ea pune și în măsura următoare, unde nu trebuie se obvie accidenti.

7. Cele 5 linii cu spațurile dintre ele, pe cari s'ea scriu notele, s'ea numesc portativ. Așa dară în portativ sunt 5 linii și 4 spațuri. Pentru scrierea notelor înalte și profunde nefind îndestulătoare acestea, facem nise liniuțe mici cari s'ea numesc linii ajutătoare.

Pe portativ s'ea baséză și cheile: cheia *g* sau cheia violin și cheia *f* sau bass. Cheia *g* s'ea aşedă pe linia a 2-a și tonul care cade pe această liniă s'ea numesc *g*. Cheia *f* s'ea aşedă pe linia a 4-a și tonul care cade pe linia această încã s'ea numesc *f*. Cheia *g* s'ea folosește pentru voci mai înalte, ér cheia *f* pentru voci mai profunde.

8. Vocea, care n'a suferit mutațiune, s'ea numesc voce femeiască, sau copilărescă; ér vocea care a suferit de mutațiune s'ea numesc voce bărbătescă.

Vocea femeiască care se ostenșiunea dela *d-g* s'ea numesc s'ea pron; care s'ea destinde dela *f-a* alt.

(Va urma.)

Bibliografie.

„Lexiconul” comunelor bisericesci din arhiepiscopia gr. or. rom. a Transilvaniei, întocmit pentru trebuințele oficiale de Dr. Remus Roșca, protodiakon arhiepiscopesc, secretariu consistorial. Sibiu. Tipariul tipografiei archidieceșane. 1894. Prețul 1 fl. = 2 corone.

Acesta este titlul unei cărți, a cărei necesitate s'a simțit destul de greu până acum mai ales în agendele de oficiu și în agendele chiar a le privaților, cari lucră în organismul nostru bisericesc. Pe cât de grea a fost munca la compunerea acestui „Lexicon” pe atât de reușit se pôte considera faptul, ca pe cu totulul nou. De dorit ar fi, ca pe viitorul cel puțin din 10 în 10 ani s'ea se edé oficios un astfelu de „Lexicon”, care cuprinde și datele statistice etc. și ca această lucrare s'ea nu fie mărginită numai la archidieceșă ci și în celelalte diecese. Ea s'ea fie un „Lexicon” pentru întreaga metropolia noastră. Începutul a fost greu, dar începutul s'a făcut și dorim ca această lucrare se fie continuată în sensul cuvintelor de mai sus.

Nr. 280.

[97] 3-3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroch in parochia Iacul roman de clasa a III protopresbiteratul Sighisoarei...

Emolumentele impreunate cu acest post dau un venit anual de 393 fl. 50 cr.

Concurenții au a-și adresa cererile lor instruite conform normelor in vigore in termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral...

Sighisoara, 5 Maiu, 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Sighisoarei, in conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Dimitrie Moldovan, protopresbiter.

Nr. 400/894.

[94] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de invetatori la scolele noastre din comunele mai jos insemnate, se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

- 1. Cunța: Un post de invetatoriu cu salariu de 300 fl.
2. Tău: Un post de invetatoriu cu salariu de 300 fl. și quartir natural cu 2 odăi frumoase in edificiul scolei.
3. Păuca: Un post de invetatoriu cu salariu de 300 fl.
4. Rod: Un post de invetatoriu seu invetătoare cu salariu de 300 fl.
5. Gârbova: Un post de invetatoriu cu salariu de 300 fl 4 stênjini de lemne din cari se se încăldescă și sala de invetămēt și quartir natural in edificiul scolei.

Informațiuni mai deaprobe despre imprejurările locali a respective-

lor comune se pot lua dela oficiile parochiali concernente și dela oficiul protopresbiteral.

Sē așteptă ca concurenții se se presinte până la alegere sau chiar in ziua alegerii in comună și la biserică spre a fi cunoscuți și in persoană

Termenul alegerii se va publica din vreme in „Telegraful Român“.

Doritorii de a primi unul din aceste posturi au se și așternă cere-rile de concurs in termenul ficsat subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Mercurea, la 18 Maiu, 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Mercurei in conțelegere cu comitetele parochiali concernente.

I. Droc, protopresbiter.

Nr. 400

[96] 3-3

CONCURS.

In urma concursului publicat cu aprobarea Venerabilului Consistoriu archidiecezan dtdo 28 Iuliu 1893 Nr. 4364 B. pentru întregirea parochiei vacante de III clasă din Stena (neafându-se nici un concurent), prin acēsta se escrie din nou concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare a acestuia in fōia „Telegraful Român“

Emolumentele sunt:

Casa parochială cu superidificatele economice. porțiunea canonică 11 jugere 1248□, ferdela și ziua de clacă dela 35 familii și stola usitată, cari laolaltă dau un venit anual de 340 fl.

Cei-ce doresc a reflecta la acest post, au a-și așterne suplicele concursuale la subsemnatul oficiu protopresbiteral in termenul deschis, adresate sinodului parochial și instruite cu documentele prescise in normativele bisericesci din vigore.

Sibiui, 8 Aprile 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Sibiului in conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Papiu m. p., protopresbiter.

Nr. 248.

[98] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch din parochia de clasa a III-a Criș cu filia Felța, se publică prin acēsta concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare in „Telegraful Român“.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt 373 fl. 99 cr.

Informațiuni mai detaiate despre starea acestui post de paroch se primesc la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Doritorii de a competi la acest post, au a și așterne petițiunile instruite conform presciselor in vigore subscri-sului oficiu protopresbiteral.

Sighisoara, 11 Aprile, 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Sighisoarei.

In conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Dimitriu Moldovan, protopresbiter.

Nr. 269.

[92] 3-3

EDICT.

Nicolau Onea Mielăuș gr. or. din Colun, protopresbiteratul Avrigului, soțul legitim al Mariei Gavrilă gr. or. tot din Colun, carele mai bine de (6) șese ani de zile a părăsit cu necredință pe soția sa și a pribegit in lume fără a se sci locul ubicațiunei lui, se citéză prin acēsta a se presenta inaintea subsemnatului oficiu in termen de (6) șese luni de zile dela prima publicare a acestui edict in fōia „Telegraful Român“ căci la din contră procesul divorțial intentat de soția sa se va pertracta și decide și in absența lui.

Avrig, 2 Maiu, 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. oriental al Avrigului, ca for matrimonial de prima instanță.

Ioan Cădea, protopop.

Nr. 271.

[93] 3-3

EDICT.

Constantin Liulea gr. orient. din Secădate, protopresbiteratul Avrigului, soțul legitim al Anei Ioan Istodie gr. orient. tot in Secădate, carele mai bine de trei ani de zile a părăsit cu necredință pe soția sa și a pribegit in lume fără a se sci locul ubicațiunei lui, se citéză prin acēsta a se presenta inaintea subsemnatului oficiu in termen de șese luni de zile dela prima publicare a acestui edict in fōia „Telegraful Român“ căci la din contră procesul divorțial intentat de soția lui se va pertracta și decide și in absența lui.

Avrig, 6 Maiu, 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. oriental al Avrigului, ca for matrimonial de prima instanță.

Ioan Cădea, protopop.

Moșie de vëndut

Se află de vëndare in ori și ce timp un bun in valea Niragiului (Nyárad,) constătătoriu din 300 jugere, din case pentru proprietariu și servitori, și care se află o oră depar-tare de stațiunea căii ferate Nyárádtő ori Murăș Oșorhei.

Informațiuni comunică d-nul Madarasz Gábor, notariu in Nyárad-Karácsonfalva, posta ultimă Murăș-Vasarheiu (Transilvania.) [99] 1-1

Pentru compoturi.

D-nul A. Hoffmann din Nyiregyháza (Ungaria), trimite in coșulețe de postă bine pachetate 5 chilogr. à 1 fl. 36 cr. vișine spaniole alese și grase, precum și marile escelente și mari și alte soiuri de pome pentru compoturi. [100] 1-3

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1894.

Table with multiple columns showing train schedules for routes: Budapest - Predeal, Budapest - Arad - Teiuș, Budapest, gara de vest - Orșova - Verciorova, and Cucerdea - Oșorheiu - Reg. s. s.

Nota: Orele insemnate in sânga a așunilor sunt a se ceti de sus in jos, cele insemnate in drépta de jos in sus. Numerele cele grase însemnă orele de nopțe.